

Analiza matematyczna (Inżynieria Danych) Lista nr 1.

Elementy logiki. Rachunek zdań. Rachunek kwantyfikatorów.

1. Wskazać zdania logiczne i ustalić ich wartość logiczną:

- a. π jest liczbą wymierną.
- b. Podaj mi książkę telefoniczną.
- c. Kraków leży nad Odrą.
- d. Czy romb jest czworokątem?
- e. Każdy ssak jest kręgowcem.
- f. Trapez jest ładną figurą.

2. Wykazać, że następujące formuły są tautologiami:

- a. $p \Leftrightarrow \sim \sim p$ (prawo podwójnej negacji);
- b. $[p \wedge (q \wedge r)] \Leftrightarrow [(p \wedge q) \wedge r]$ (prawo łączności koniunkcji);
- c. $[p \vee (q \vee r)] \Leftrightarrow [(p \vee q) \vee r]$ (prawo łączności alternatywy);
- d. $[p \wedge (q \vee r)] \Leftrightarrow [(p \wedge q) \vee (p \wedge r)]$ (prawo rozdzielności koniunkcji względem alternatywy);
- e. $[p \vee (q \wedge r)] \Leftrightarrow [(p \vee q) \wedge (p \vee r)]$ (prawo rozdzielności alternatywy względem koniunkcji);
- f. $\sim (p \wedge q) \Leftrightarrow (\sim p \vee \sim q)$ (prawo de Morgana);
- g. $\sim (p \vee q) \Leftrightarrow (\sim p \wedge \sim q)$ (prawo de Morgana);
- h. $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (\sim q \Rightarrow \sim p)$ (prawo transpozycji).

3. Sprawdzić, czy następujące formuły są tautologiami:

- a. $[(p \vee q) \wedge \sim p] \Rightarrow q$;
- b. $(p \Rightarrow q) \Rightarrow [(p \wedge r) \Rightarrow q]$;
- c. $p \Rightarrow [(\sim p) \vee q]$;
- d. $[(p \vee q) \wedge (p \Rightarrow q)] \Rightarrow (q \Rightarrow p)$.

4. Czy prawdziwe jest zdanie:

a. Jeżeli liczba naturalna a dzieli się przez 3, to z faktu, że nie dzieli się przez 3 wynika, że dzieli się przez 5.

b. Jeżeli figura a jest czworokątem i a ma wszystkie kąty równe, to z faktu, że a jest czworokątem wynika, że a ma boki równe.

5. Zapisać za pomocą kwantyfikatorów, funktorów, funkcji zdaniowych $x = y$, $x < y$, operacji arytmetycznych $x + y$, $x \cdot y$ oraz symboli liczb następujące wyrażenia:

a. x jest liczbą parzystą.

b. x jest liczbą pierwszą.

c. Nie istnieje największa liczba naturalna.

d. Każda liczba przy dzieleniu przez 2 daje resztę 0 lub 1.

e. Nie istnieje liczba, której kwadrat byłby mniejszy od 0.

f. x jest sumą kwadratów dwu liczb naturalnych.

6. Udowodnić, że następujące wyrażenia są tautologiami rachunku kwantyfikatorów:

a. $\sim \exists x \Phi(x) \Leftrightarrow \forall x \sim \Phi(x)$;

b. $\sim \forall x \Phi(x) \Leftrightarrow \exists x \sim \Phi(x)$.

7. Pokazać, że następujące wyrażenia nie są tautologiami rachunku kwantyfikatorów:

a. $[\exists x \Phi(x) \wedge \exists x \Psi(x)] \Rightarrow \exists x [\Phi(x) \wedge \Psi(x)]$;

b. $\forall x [\Phi(x) \vee \Psi(x)] \Rightarrow [\forall x \Phi(x) \vee \forall x \Psi(x)]$;

c. $[\forall x \Phi(x) \Rightarrow \forall x \Psi(x)] \Rightarrow \forall x [\Phi(x) \Rightarrow \Psi(x)]$.